

Előfizetési árak:

Egész évre	60 Lel
Félévre	30
Negyedévre	15
Egyes szám ára 1-50 L.	
Megjelenik minden szombaton.	
Kéziratokat nem adunk vissza.	
Telefonszám: 35.	

Felelős szerkesztő:
SZÉKELY LAJOS.

DÉVA ÉS VIDÉKE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Regina Maria-u. 12., hová a
lap szellemi részét illető min-
den közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Déva, Regina Maria-u. 12.,
hová az előfizetések és hir-
detések küldendők.

Szerkesztő:
KOVÁCS KÁROLY.

Báró Jósika Sámuel.

Az erdélyi magyarság az utóbbi években több olyan vezető alakját veszítette el, akiknek pótlásáról a mai viszonyok közt, legalább is még eddig, nem tudott gondoskodni. Az összeomlás után még nem volt idő ahhoz, hogy kitermelődjenek az új vezető egyéniségek, akik minden munkájukat csak az erdélyi magyarság javára fordítanák s akik e munkájukat már ezzel is kezdték volna.

Igy hát a régi kipróbált erők kerültek a magyarság élére, mint akik multjunktól fogva leghivatottabbak voltak a magyarság vezetésére. Így került a Magyar Szövetség és később a Magyar Párt élére báró Jósika Sámuel, a magyar főrendiház volt elnöke, az aranygyapjas rend lovagja, egyéb érdemek és rangok viselője, az erdélyi katolikus státus világi elnöke, az agg főúr, akinek negyvenezer hold birtoka van. S mert a régi rendszernek annak idején igazán tartós és erős embere volt, sokan nem tudták belátni, hogy nézetei tényleg annyira megváltoztak volna, mint ahogy azt ő szavaival hirdette. Pedig Jósika báró az akarat és a realitás embere volt s így mindjárt belátta, hogy a magyarság csak úgy boldogulhat, ha minden erejét egyesíti és

arra törekszik, hogy nemzeti létét az új viszonyok között is a lehetőség szerint biztosítsa. Erős akarata, puritán jelleme, széles látókörű tudása, nagy tapasztaltsága mellett reprezentáló egyénisége volt az, amely még ellenségeivel is beláttatta, hogy egyedül ő hivatott a magyarság vezetésére.

Ezért fáj nekünk, ezért öltünk gyászt, amikor Jósika bárót temetik. A Magyar Párt elnökének s ezáltal az erdélyi magyarság vezetőjének elvesztése nem kicsiny dolog olyan időben, amikor nehezen tudunk pótlásáról gondoskodni. Ugy érezzük egy pillanatra, hogy egészen egyedül maradtunk, hogy megsulyosboddtak terheink, ráncszakadtak azok a gondok is, amelyeket eddig helyettünk ő hordozott.

A kisebbségre szakadt erdélyi magyarság megáll az agg főúr koporsójánál és arra elismerése, rokonszenve és bánata fekete virágait hullatja. A virágok azonban a zöld remény között virulnak és azt szimbolizálják, hogy a magyarság erejében való tudata által szintén felemelkedik és reményt érez magában arra, hogy a régi kipróbált oszlopok helyébe újakat fog tudni állítani.

Öregedünk. Első vezérünk már kidőlt az élők sorai közül.

Jósika Samu báró, Jósika Lajos főispán és Bethlen Adél grófnőnek fia, Salzburgban született 1848. augusztus 23-án. Tanulmányait Nagyszébenben, majd Párisban és az angolországi Stronghurstban végezte. Előbb erdélyi birtokán gazdálkodott, majd 1870-ben Hunyadmegye, 1872-ben Kolozsmegye főjegyzőnek választotta. Tevékeny közigazgatási munka után 1885-ben Kolozsmegye és Kolozsvár főispánjának nevezték ki. Ez állást három évig viselte, mialatt az erdélyi gazdasági egyesület alelnökének s az erdélyi róm. kath. státus elnökének is választották. Nemsokára képviselő lett, majd 1893-ban belügyi adminisztratív államtitkárrá nevezték ki. Az egyházpolitikai javaslatok tárgyalása alkalmával erről az állásáról lemondott, bement a főrendiházba és megszavazta a kötelező polgári házasságról szóló törvényjavaslatot. E miatt az ellentábor részéről heves támadások érték. Bánffy Dezső miniszteriumában 1895-ben királyszemélye körüli miniszternek nevezték ki, s e tisztséget hosszabb időn át viselte.

A miniszterségtől történt megváltása után a magyar főrendiháznak volt éveken át elnöke.

A világháborút követő nagy változások Kolozsvárt érték, ahol a csöndes és kényelmes visszavonulás helyett a magyarság érdekeinek szolgálatát vállalta. Előbb a Magyar Szövetség elnöke volt, majd a Magyar Párt élén állt. A legutóbbi marosvásárhelyi gyűlésen már nem jelenhetett meg, érlemeszedés következtében támadt súlyos betegsége egy budapesti szanatóriumba készítette. Onnan szállították haza Kolozsvárra szombaton eszméletlen állapotban. Halála vasárnap délután három órakor következett be.

Az erdélyi magyar irodalom helikonja.

Írta: Kosztolánszky István.

A legutóbbi időkig alig esett egy-egy szó a legszorosabb értelemben vett erdélyi irodalomról. De Erdély levegőjének sugara, fénye, illata; erdőkoszorúja bércének zord fensége s völgyeinek elzárkózottságban fogant szomorú, de bizó hangulata — bárhol is jelentkezett írónak lelkén keresztül: magával vitte embereinek érzés- és gondolatvilágát, kik másképpen örülnek a tavasz ébredésének, valahogyan másképpen érzik a kalászerlelő nyár forróságát, tölgyeket tépő viharának fékevesztett tombolását s majd az ősz hervadását és a téli elmúlás fájdalmas hangulatát; s amelyek úgy hatottak a nem erdélyiekre, mint egy sirva kacagó dalnak sajátos érzéseket ébresztő motívumai.

Az értékeknek az akkori budapesti központba való felkínálkozása és felszivódása folytán nem is lehetett tulajdonképpen erdélyi irodalomról beszélni. A közönség, sőt maguk az írók is, ha valamelyik irodalmi termék nem volt rajta a budapesti signatura: szánó mosollyal, leki-csinylő gesztussal dobták félre. És hiába volt tele valamelyik szépirodalmi folyóirat igazi tehetségek értékes írásaival, nem olvasták, nem pártolták. Nem volt budapesti. A legeklátásabb példa erre az Erdélyi Irodalmi Társaság „Erdélyi Lapok” című folyóirata alig öt éves fennállásának szomorú története, melyet a közönség megdöbbenő közönje miatt kellett megszüntetni.

Amde a világháború befejezése után az erdélyi írók már nem mehettek olyan könnyen

át a határon, hogy irodalmi termékeik onnan tülről, mint „megnyugtató” jelzéssel ellátottak kerüljenek vissza. Akik már künn voltak, ott rekedtek s az itthonmaradottaknak — akarva, nem akarva, orientálódnok kellett: hová? merre? miként? hogyan?

Az írók és közönség egymásrautaltságának ellenvetést nem tűrő tudatából fogant meg végre az eszme, hogy nekünk, erdélyieknek, szigorú életkörülmények határai közé ékelődve, leg-életbevágóbb feladatunk kell tartanunk, hogy az eddig figyelemre se méltított irodalmunknak olyan fórumot teremtsünk, mely az „elvesztett” központot — ha nem is tulszárnyalva, de mindenestre feledtesse.

Igy született meg az erdélyi magyar irodalom helikonja, melynek tehetségekben és értékekben gazdag berkeiből egyre vidámabban, lelkesebben szárnyal a dal, hogy fákról-fákra Örökszéppé fejlődve, édesen csengő-bongó sorokban hirdesse az önmagáralálás fölött érzett örömeinek soha meg nem szűnő lángolásával a boldog megnyugvás és hála fennem ivelő himnuszát.

Önálló erdélyi magyar irodalom! Nagy szó ez, de még nagyobb jelentőségű is egyszerűs mind, mely a különböző népek kulturájának egymásközi viszonylatában eddig nem létezett és nem érzett köteleességekkel is jár. Ennek a célja nem lehet más, mint a népek különböző kulturájával szoros kapcsolatot keresni avégből, hogy a már robbanásig telített egymás iránti gyűlöletnek komor felhőit szétszórva, az emberiséget a tisztelet és megbecsülés szeplőtlen zászlója alá sorakoztassa, hogy amit a kicsinyesség és meggondolatlanosság romba döntött: az örök

ideál fényénél újból felemelhesse és közkin-csütké tehesse a megértés és testvérszeretettel lelkedett teljes megnyugvást.

Azt hiszem, fölösleges külön megjegyezni, hogy csak a keresztény szellemben haladó irodalom lehet az, mely a különböző kulturák egygyeolvadását elősegítheti. Az ezzel szemben haladó irodalom már nem irodalom, hanem mérges gázokat lehelő mocsár, mely illatával a megnyugvásban békésen fejlődni vágyó élet megfontására tör s célja se más, mint az értéket — ha lehet, egymás ellen uszítani, hogy aztán kárörvendő kacagással bizonyíthassa be annak életképtelenségét.

Az erdélyi irodalom életirányítóinak és első-sorban az Erdélyi Irodalmi Társaságnak kellene arról gondoskodnia, hogy a tehetséges és értékes írók érvényesülése elé akadályt ne lehessen gördíteni. Mert irodalmi önállóságunk csak most lépett arra az utra, hol értékek felmutatását kívánják meg; és nem vagyunk olyan kiváló helyzetben, hogy megengedhessük magunknak azt a fényűzést, hogy csak egynehány kiválóbb-jaink értékének csillogtatásával igyekezzünk az egyetemessé kultura oltárán hangadó tényezőként szerepelni... Mert ezzel azt érnénk el, hogy irodalmi önállóságunk tudatában kéjelegve, más kulturák csak szánólag gondolnának ránk, mert úgy gondolkozhatnának, hogy Erdély szellemiekben nagyon szegény lehet, alig van egy-két írója. Mert többet érvényesülni nem engedvén, nem ismernek.

Ha Erdély hegyeit, völgyeit, erdőit járjuk, valahogy úgy érezzük, miszerint minden körül, minden virágról, fűszárról, minden lombról le-tűnt századok emléke int felénk, hogy lelkün-

Az erdélyi magyarság vezérét kedden, június 5-én délelőlt temették Kolozsváron a piaristák templomából, ahol a ravatala volt. A temetésen az egész magyarság, az összes intézetek és egyesületek résztvettek. A római katolikus státus nevében Matskásy Pál alelnök, a Magyar Párt nevében Grandpierre Emil mondott bucsuzató beszédet.

SZINHÁZ.

Kovács Imre színtársulata f. hó 2-án kezdte meg dévai színészéletét. Bemutató előadásul a „Bajadér“ című kitérő operettet adták, amelynek éppugy, mint mindenütt, nálunk is forró sikere volt.

A dévai közönséget kellemesen lepte meg az operett-személyzet bemutatkozása. Elmondhatjuk, hogy valamennyi tagja nagyon jó színész s ha vannak is köztük fiatalabbak, akiknél rutinhiány érezhető, illetve a kellő rutinnal nem mindig rendelkeznek, föltétlenül észrevehető az ambíció, amellyel a legkisebb feladatot is meg akarják oldani.

Perényi Mancsi, mint Odette mutatkozott be. Nagyon szép szopránját élvezettel hallgatta a közönség és rutinos játékában is gyönyörködött. Partnere Kozma Hugó volt, aki Radjami herceg szerepében szintén a közönség meglegedését nyerte el. Kellemes tenorjával minduntalan vastapsokat váltott ki a közönségből, amely az első este a színházat zsúfolásig töltötte meg. Játéka rutinizott művészi, aki a legcsekélyebb részleteket is tökéletesen dolgozza ki. Felhő Ervin, a társulat táncoskomikusa St. Cloche Napoleon figuráját rajzolta meg sok természetességgel és igazi művészettel. A közönség mindjárt az első este kedvencévé fogadta, amit hálás tapsviharokban adott a művész tudára. Kádár Gabi táncos szubrettről szintén csak azt írhatjuk, hogy játékával egészen fellillanyozta a közönséget. Felhővel eltáncolt táncait megisméltették. Battyán Kálmánban a társulat egyik sokoldalú tehetségét sikerült felismernünk első alakításából. La Toulette szerepében minden tekintetben elsőrangú kreációt,

kön végigrezdülve: édes-bánatos dalra hangoljon bennünket.

És cseng, zeng a dal. Hullámai besurrannak kunyhókba, palotákba egyaránt, hogy lakói a szomorúságot, a szenvedést feledve, bizó reménnyel tekintsenek a jövőbe, melynek útjain már felderengett az első biztató nyár: életképes önálló irodalmunk, melynek megszentelt zászlója alatt biztosan várhatjuk, hogy a kultúrközeledések állomásain bizalommal fognak fogadni s hogy ennek következtében jönnie kell egy napnak, amelyen végre a legteljesebb egyetértés állomására érkezünk, honnan már nincsen más út, csak a kölcsönös megbecsülés közös útja.

Ennek a célnak az eléréseért kell Erdély irodalmának fáradoznia. Most a dal lehetőségét nemcsak a magunk mulattatására és vigasztalására adta az Isten, hanem azért, hogy az — mint valamely magasabbrendű hatalommal felruházott erő, az egész világot bejárva: a szépek, jónak és az igazságnak legyen apostola, hogy a lelkek annak hatása alatt megtisztulván, ébredjenek a tudatára, hogy mindannyian Isten teremtményei, kik véges életüket csak az Ő igéje szerint irányíthatják...

Hangoljátok fel lantotokat, írók, kik az erdélyi magyar irodalom helikonjáról hirdettek az Örökség igéjét, hadd szálljanak dalaitok világgá s hirdessék, hogy az egyetemes kultúrának mi is egyik olyan ékköve vagyunk, mely messzi tájakra veti sugarát s hogy a kultúrközeledések lélekemelő munkálatából mi is kivesszük részünket, hogy ne legyen többé a lelkekben éjszaka, hanem örökös fény, örökös nappal, örök ragyogás.

illetve játékot mutatott be. Hangja is kellemes. Kisebb szerepekben jók voltak: Jódy Károly, Soor Jenő, Földes István, Faludy Béla.

Vasárnap a „Bajadér“-t ismételték meg kevesebb érdeklődés mellett.

Hétfőn szintén zsúfolt ház előtt a „Hazudik a muzsikaszó“ című 3 felvonásos operettet adták óriási sikerrel. A közönség a harmadik estén már sokkal melegebben viselkedett. A gyönyörű zenéjű operettben a szereplők valamennyien jókedvvel játszottak. Julia szerepében Perényi Mancsi ez alkalommal is elsőrangú produkált, énekszámait minden alkalommal vastapsok jutalmazták. Kozma Hugó, aki Tibort kreálta, szintén a kiforrott művész biztonságával játszott s rokonszenves egyéniségét mesterei énekeiért a közönség még inkább a szívébe fogadta. Mint Silvio lovag Battyán Kálmán érdemelte ki teljes elismerésünket. Átérezése a lehető legtökéletesebb s ezért játéka talán a legmélyebb is, ami a közönséget egészen magával ragadja. Zajos ünnepeltetésben volt része ez este Felhő Ervinnek és Sipos Nelinek (Sipos Nelli az egyedüli régebbi ismerőseink közül) akik a cselédek (Jutka, Jancsi) alakításával rutinjuk tökéletességéről adtak bizonyosságot. Táncukat sokszor megisméltette a minduntalan tapsoló közönség s kupléikat akár reggelig is elhallgatták volna. A sikerből Péterffy Böskenek és Jódy Károlynak is jutott, akik a fiatalokat kreálták valóban sok rokonszenven és ambícióval. Nagyon tetszett Kubinszky Viktor kreációja is. A közönség sokat mulatott rajta.

A drámai személyzet kedden „A sárga keztyű“ című drámával mutatkozott be. Az előadás ez alkalommal is jó volt. A dévai közönség azonban, mint eddig is, nagyrésztben távol tartotta magát az előadástól, habár nemcsak a színészek, de a darab maga is megérdemelték volna az érdeklődést. A gróf alakját Kozma Hugó rajzolta meg rutinnal, majdnem egészen tökéletesen. Andrea szerepe Harmath Jolánnak jutott, aki e nehéz szerepét művészi készséggel és átérzéssel játszotta el. Kitérései teljes illúziót keltek. A darab sikere e két szereplő vállán nyugodott. A többi szereplők kisebb szerepeiben szintén jól alakítottak, így: Kubinszky Viktor (kegyelmes), Battyán Kálmán (huszármester), Jódy Károly, Román Ferenc és még mások.

Szerdán este a „Hollandi menyecske“ című operett került színre ismét telt ház mellett. A szereplők ezen az estén is kitűnőt produkáltak, a közönség valóságban ünnepelte őket. Perényi Mancsi Jutka hercegnő szerepében mindvégig nagyon bájosan alakított és énekszámával egészen elragadta a közönséget. Kozma Hugó a megszokott jó volt, Pál herceg alakításával újabb rokonszenveket szerzett magának. Végtelenül bájos jelenség volt a színpadon Mihulescu Lili, akit most először láttunk s aki Elli alakításával és ügyes táncjaival elismerésünket érdemelte ki. Hangja nagyon kellemes, de nem elég tömör, úgy, hogy néha a zenével és a teremmel nem tudott megbirkózni. Néhol-néhol egy kis félénkséget is elárult, amivel azonban még csak jobban megkedveltette magát. Felhő Ervin partnerével eltáncolt táncait megisméltették. Felhő ezen az estén is igazi és megérdemelt sikert aratott. Battyán Kálmánról és Kubinszky Viktorról most is csak az elismerés hangján írhatunk. Kisebb szerepeket jól játszottak: Földes István és Csillag Lola.

Csütörtökön a „Bucukeringő“ című operett ment elég szép ház mellett. Ez alkalommal Gróf Karaszoff szerepében láttuk Kozma Hugót, aki most is a tőle megszokott rutinnal játszott. Perényi Mancsi Vera Lisavetta alakításával brilli-

rozott, Felhő Ervin, mint Rasmacskin Ippolit neveltette meg ismét a közönséget. Mihulescu Lili Babuskát kreálta elragadó bájossággal. Dicséretreméltó kedvességgel játszott Sipos Nelly, Péterffy Böske és Katona Ilona, akik a három kislány alakját rajzolták elénk. Pál herceget Battyán Kálmán alakításában láttuk szintén elsőrangban. A többi szereplők is jót produkáltak, így: Kubinszky Viktor, Jódy Károly, Csillag Lola és Földes István.

Az operettekhez a zenét a dévai filharmonikusokból és a társulat zenészeiből alakított zenekar szolgáltatja Freund Lajos társulati karnagy kitűnő vezetésével.

Rendezés, díszletek eddig kifogástalanok. A „Hazudik a muzsikaszó“ operettnél valószínű technikai okokból nem lehetett a díszletekkel tökéletesebb illúziót kelteni.

ROVÁS.

Már többször írtunk erről és igazán nem szívesen. Most is csak azért tesszük, mert már tovább nem lehet tünni.

Arról van szó tudniillik, hogy a dévai színházak mindig olyankor szorgoskodnak, amikor a közönség sétál, vagy színházban van. Pedig lehetnének olyan tapintatosak, hogy e nagyszerű munkát máskor végezzék el. Néha még az is megcsúsz, hogy 10 órakor vágtatnak el a Népkert előtt, olyan büzi hagyva maguk után, hogy ember legyen a talpán, aki elbírja.

Ez eddig két hiba. A harmadik a legsúlyosabb. Szállító eszközük gyatrasága miatt sokszor teletöltik az utcákat, még pedig olyan mennyiségben, hogy a következő napon az egészség kockáztatása nélkül nem lehet ott járni.

Intézkedést kérünk az illetékesektől a fentiekre, mert: ami sok, az mégis csak sok, ez pedig már a soknál is sokabb.

HIREK.

— *A Kereskedelmi Tanács nagy kertünnepélye.* A Kereskedelmi Tanács déval osztálya folyó hó 10-én, vasárnap d. u. 3 órai kezdettel tartja nagy kertünnepélyét. — *Aki jól akar mulatni, okvetlenül jöjjön el.*

— *Kinevezések.* Az igazságügyminiszter Donáth Géza, kereskedelmi akadémiát végzett ügyvédjelöltet a dévai törvényszékhez dr. Martonossy György helyébe a IX. fizetési osztály II. fokozatába törvényszéki jegyzőnek nevezte ki.

Déva város polgármestere f. hó 5-ével Cserey Blankát, néhai dr. Cserey Zsigmond orvos leányát, a városi tanácshoz díjnoknak nevezte ki.

— *A Hunyadmegyei Román Nőegylet* f. hó 10-én a „Decebal“ bank helyiségében közgyűlést tart.

— *A dévai ipartestület erdei kirándulása.* Folyó évi május hó 28-án tartotta a dévai ipartestület első társas kirándulását, mely dacára a kezdetben esősnek mutatkozó időjárásnak, impozánsan látogatott és a legkellemesebb emlékek hatásával a késő esti órákban ért véget. A kiránduláson mintegy 300—350-en vettek részt, a résztvevőkről nagyon jól sikerült fényképfelvételeket készített Báy irodafőliszt. A képek Hirsch Adolf papirkereskedésében tekinthetők és rendelhetők meg. Elismerés a jól sikerült kirándulásért a testület vezetőségének.

— *Felhívás.* A román nemzeti kaszinó határozata alapján tisztelettel kérjük a t. tagokat, hogy a volt magyar kaszinó könyvtárából kivett műveket Likker Rezső lakására 15 napon belül elvinni sziveskedjenek. A művek beadására kitűzetik minden szombati nap d. u. 3—6 órája.

— **A D. M. T. K. közgyűlése.** A D. M. T. K. f. hó 17-én d. u. 3 órakor a Korona vendéglőben rendkívüli közgyűlést tart, amelyre a tagokat ezuton hívja meg a vezetőség.

— **Kedden jelenik meg a „Szinház” című művészi és irodalmi lap a szintársulat kiadásában.** A lap közli az elsőrendű tagok képeit, pompás riportok, pletykák, viccek teszik változatossá a kis albumot, melyet Biró Elek és Faludi Béla, a szintársulat és a fiatal újságíró gárda tehetséges tagjai szerkesztenek. Egyes szám ára 10 lei.

— **A Szentferencrendi zárda kerti ünnepélye.** A Szentferencrendi zárda f. hó 3-án, vasárnap délután szépen sikerült kerti ünnepélyt rendezett saját sporttelepén. Az ünnepélyt footballmérkőzés előzte meg, mivel azonban a mérkőzés sok élvezetet úgy sem nyújtott, a közönség egy része már a korábbi órákban is felkereste a különböző sátrakat. Ital, étel, térszia, minden külön-külön sátrakban volt kapható, ahol dévai uriaszonyok és úrlányok szolgálták ki a mulatni vágyó közönséget. A mérkőzés után bicikliverseny, versenyfutás és zsákbanfutás vidította fel a közönséget. A lepényevés a nézők legnagyobb sajnálatára nem sikerült, mivel a lepény leszakadt. Majd karikadobás és szerencsehalászáttal szórakoztak el, mindenütt a rendezők hangos hívása hallszott. Hét órakor megnyílt a színpad, ahol a különböző számokat Neubarth László kath. főreáliskolai tanár konferálta be. Már jó szürkület volt, amikor a színpadi számok befejezést nyertek s megkezdődött a tánc ott helyben, a pálya egyik sarkán. A tánc a legjobb hangulatban (hiszen a szabad természetben a legjobb) egész reggel négy óráig tartott. A rendezés fáradtságos és hálálatlan munkája a jó páterekre hárult, akik isteni kedélyükkel mindenüvé vidámságot vittek. Ugyiszintén kivették részüket a nagy munkából az asszonyok is, hiszen minden kiszolgálást ők végeztek. A világitás mindenütt kifogástalan volt.

— **A kereskedelmi tanfolyam bizonyítványai.** Folyó hó 4-én, hétfőn hívták ismét össze, ezúttal utoljára, a kereskedelmi tanfolyam hallgatóit, hogy bizonyítványukat kiadják. Kandray tanár szép beszédet intézett a hallgatókhoz, majd Kohn Ferenc, a Kereskedelmi Tanács elnöke köszönte meg a tanároknak fáradozásukat és a hallgatókat további törekedésre buzdította. A tanfolyam hallgatói, mint halljuk, szívből jövő, szép köszönő levélben köszönték meg a tanfolyam tervezőinek, illetve létesítőinek az irántuk való fáradozásokat.

— **Hangverseny.** A dévai zenetársaság folyó hó 20-a körül fogja megtartani idei második bérleti hangversenyét, ismét a prefektúra disztermében. Előadásra kerülnek a következő darabok: 1. Haydn: Symphonie in G Dur (mit dem Paukenschlag) — Adagio — Contabile — Vivace assai — Audante — Menuetto — Allegro di molto. 2. Schneider: A rózsá: szimfónikus dal. 3. Mendelssohn: Serenade und Allegro Gioioso. op. 43. előadja zongorán Schulhof Magda urhölgy zenekari kísérettel. 4. Tschai-kowszky: Eu antomue. 5. V. Sabin Drăgoi: Cântare sáceretilor: részlet a komponista nagy románstíliú zenekari suitejéből. 6. Wagner R.: Részlet a „Mesterdalnokok”-ból. A helyárak a régié, 20 lei személyenként és a helyek ismét számozatlanok lesznek. Jegyeket előjegyezni vagy Schneider József liceuli tanárnál, vagy a Hirsch-féle papírkereskedésben lehet.

— **Hatálytalanítják a román nyelvre át nem írt iparigazolványokat.** Az iparhatóságok újabb szigorú rendeletet kaptak, amely szerint az összes román nyelvre még át nem íratott iparigazolványokat egy bizonyos idő elteltével hatálytalanítani kell.

— **A forgalmi adó befizetési napjai.** A dévai adóhivatal ezuton is értesíti a közönséget, hogy a forgalmi és luxus adókat betűrendszerint a következő napokon kell befizetni. Junius 7-én A. és B., 8-án C. D. E., 9-én F. G. H., 11-én I. J. K., 12-én L. M. N., 13-án O. P. R., 14-én S. T., 15-én U. V. Z.

— **Elkészült a tennispálya.** Mint már megírtuk, a város polgármestere elhatározta, hogy a Népkertben lévő tennispályát kijavíttatja. Az elhatározást tett is követte, úgy, hogy ma már a tennispálya készen áll. Folyó hó 4-ére hívta egybe a polgármester az érdeklődőket. Sajnos, csak nagyon kevesen jelentkeztek, eddig mindössze négy társaság kívánja kivenni részét a tenniszsportból.

— **Iparengedélyek.** A városi tanács a múlt héten a következő iparengedélyeket adta ki: Bertalan Mózes bérkocsis, Săcărean Péter órás, Balog Imre vegyeskereskedés, Róth János kádár, Hompót Gergely bérkocsis, Szakács Jánosné és Darabuc József zöldségárusítás, Ruz Parteniéné zöldség- és gyümölcsárusítás. A Transsylvania dévai konzervgyárnak a gyár melletti épületben, a Vitez Mihály utcában, üzlethelyiség nyitását engedte meg.

— **Köszönetnyilvánítás.** A helybeli szentferencrendi zárda a legőszintebben nyilvánítja köszönetét mindazoknak, kik bármiféle közreműködésük által hozzájárultak az ünnepély sikeréhez. Külön köszönetet mond az „Irsai sörcégnek” a pontos és jó kiszolgálásért.

— **Letelepedési engedélyek.** Déva város tanácsa legutóbbi ül. Onitz Aurél szászsebesi és Creciun Dumitru tiliscái lakosoknak adott letelepedési engedélyt.

— **Kijavítják az aszfaltjárdákat.** Déva város polgármestere tárgyalásokat folytat egy aradi vállalkozóval az aszfaltjárdák kijavítására vonatkozólag. Erre bizony már éppen szükség is van, mert az utóbbi években a hibák kijavítása lehetetlen volt s így rohamosan mentek tönkre a drága és szép járdák. Együttal tárgyal a Fehér Keresztől a Saguna (Dobay) utcába vezető uttest kiépítése tárgyában is. Ha a meg egyezés lehetővé válik, úgy a munkálatok még ebben az évben megkezdődnek.

— **Felemelték a petroszai kőbánya hasznóbérét.** Gerstenbrein Tamás, a petroszai kőbánya bérlője azon kérelemmel fordult a városi tanácshoz, hogy a Déva város szükségletére szállítandó kő árát felemeljék. A városi tanács f. hó 1-én foglalkozott a kérelemmel és miután a mai viszonyoknak megfelelően méltányosnak és jogosnak tartotta az áremelést, határozatilag kimondotta, hogy a terméskő köbméterét 1 koronáról 5 leire emeli fel, továbbá a kockakő m²-ét, amely 11-20 korona volt, a faragott kőlemezt (gyalogjáróhoz) m²-ét, amely 5-60 korona volt és a félkockakő m²-ét, amely 6 korona volt, leiben azok 15-szöröse emelte fel azzal a kikötéssel, hogy azokban az években, amelyekben a város kőanyagot rendel, a hasznóbért 7500 koronáról 7500 leire emelik fel, míg ellenben azon években, amelyekben a város kőanyagot nem rendel, az évi bér 3500 leiben állapítatik meg. A városi tanács egyben leszögezte azt, hogy a bérlő a városi tanácscsal szemben a legméltányosabban járt el. A határozatot jóváhagyás végett felterjesztették az illetékes hatóságokhoz.

— **Elvont trafikengedélyek.** Még a múlt év folyamán több dévai kiskereskedőtől bekérték a trafikengedélyt azért, hogy román nyelvre átírják. A kereskedők addig ideiglenesen engedélyt kaptak továbbra is, de nem gondolták azt, hogy az engedélyeiket véglegesen el fogják venni. Pedig az történt. Valami tíz dévai kiskereskedő részesült abban a szerencsében, hogy

a legutolsó dohányfelvételezésnél azzal fizették ki őket, hogy nem adtak árut nekik és szóbelileg tudomásukra adták, hogy trafikengedélyeiket nem kapják vissza. Ez különösen azoknál kellett visszatetszést, akik mindig a legpontosabban tettek eleget kötelességüknek s így semmivel se szolgáltak rá erre a csapásra. Azért csapás, mert nem az engedélyek kevesítéséről van szó, hiszen több olyan cégek kapták meg, akik eddig nem foglalkoztak azzal. Egy kissé furcsa dolog, hogy minden ok nélkül 10, 20 és 30 éves engedélyeket egyszerűen másoknak adnak át és még írásban sem adnak értesítést. Abban az okot is meg kellene írni.

— **Megőrült s megölte a feleségét.** A Maros-illye mellett fekvő Szirb községben egy odaváló gazdálkodó a múlt héten megőrült és egy rohamában megfojtotta a feleségét. A szerencsétlen embert azonnal lefoglák és az elme-egógyintézetbe szállították.

— **A dévai törvényszék hirdetménye.** Szám: Pres. 16. A. 37/3—1923. Az igazságügyminiszterium kolozsvári vezérigazgatósága jóváhagyása folytán a dévai törvényszék felhatalmaztatott a fogháznál szükséges javítási munkálatoknak árlejtés útján való kiadására, melynek előirányzott összege 23000 lei. F. évi június 23 ig újabb árlejtés tüzett ki ezen munkálatokra. Az árlejtés a törvényszék épületében lesz megtartva, ahol a szerződési feltételek is megtekinthetők.

Laptulajdonos és kiadó: LAUFER VILMOS.

Waggontételekben vásárolunk 142 1-

„BOGSZA” Iikörgyárunk

Lloyd 943

Ajánlatot mennyiség megjelölésével kér:

részére gyümölcsöket:

cseresznyét, meggyet, barackot, körtét, szilvát, epret, málnát, szedret, stb., kőménymagot bármily tételben.

Bognár és Szántó Erdélyi Kereskedelmi R. T. Cluj, Calea Regele Ferdinand 70.

NYILTTÉR.

E rovatban közölteért nem vállal felelősséget a Szerk.

Nyilatkozat.

A „Hunyadvármegye” múlt heti számában megjelent „Művészet és bizalom” című különvéleményre vonatkozólag a következőket óhajtom megjegyezni: Dr. Horváth Dezsőtől hangversenye alkalmával a színházhelyiségért 1350 leit kértem. Többször is figyelmeztettem őt arra, hogy ezen összeget előre fizesse le, mivel már többször is megtörtént, hogy a bérlők fizetés nélkül távoztak.

Dr. Horváthnak a kérésére ezen bérösszeget 1000, majd 800 leire engedtem le. Nem igaz „Idem II.” azon állítása, hogy a bérösszeget az utolsó percben felemeltem volna, csupán ragaszkodtam a bérnek előre való kifizetéséhez a már fent említett okból. A városnak, mint bérbeadónak, nekem is előre kell fizetni minden hat hónapban, ami nem kevesebb 52500 leinél. Már pedig ha minden bérlő fizetés nélkül távozna, az esedékes csekélységet csak a sóhivatal jószívűségével fizethetném. Egy pár számadatot közlök az engem terhelő díjakról:

1. A helyiségért napi 300 lei
2. A helyiség világitása egy estére . . . 150 lei
3. Jegyszedők, áramkezelő, diszletező, takarítószemélyzet, a színpad reflektorral való megvilágítása 400 lei

Főösszeg 850 lei

Fenti díjak az én készkiadásomat jelentették ezen az estén.

Tessék elhinni, kedves „Idem II.”, ez az eset, melynél csak a közönségtől kérhetek bocsánatot, még előre kifizetve is nagyon rossz üzlet volt úgy pártfogoltjának, mint nekem. És hogy „Idem II.” mindent tudjon, tájékoztatására még csak annyit: az utolsó napokban, mikor dr. Horváth urral a Hirsch üzlete előtt a fizetendő díj nagyságáról tárgyaltunk, azon kijelentésem „*hogy kivételesen beleegyezem*” nem 500 leire, hanem 800-ra volt értendő.

Tehát bizalmatlanságom fentti okokból érthető, azt pedig cikkíró ur — ha mindjárt „Idem II.” is — tudhatja, hogy ilyen indoklás után nem íthetik rám a zsarolók bélyegzőjét, mert annyit én is tudok, hogy ahol nincs, onnan venni nem is lehet.

144 1-1

Victor Săcărean.

GÉPOLAJ

legjobb
minőségben

és jutányos árban kapható míg a készlet tart:
BLUM ZSIGMOND cégnél DÉVÁN.

KELMEFESTO ÉS VEGYTISZTÍTÓ!

F. LIDOLT, DEVA

Strada Griviței (Bolgár-utca), régi gőzmalomban

FEST, TISZTIT!

Gyásruhák 24 óra alatt feketére festetnek.

GYŪJTŐHELYEK: 96 3 18

Dobra Deva Vajdahunyad
Plactér: Popovics- Strada Regele Cseh József-féle
féle kalapüzletben. Ferdinand No. 12 férfitársaság-üzletben.
Walter-féle fodrász-üzletben.

HATÉG: özv. Sámuel Antalné kézimunka előnyomdájában.

Egy alig használt Adler írógép eladó.

Cim a kladóban.

143 1-1

Perceptoratul de circumscriptie Petroșeni.

No. 252—1923.

Publicațiunea de licitație.

Subsemnatul agent de urmărire dela Perceptoratul de circumscriptie din Petroșeni conf. § 27 legea din 1908. și proces verbalul de execuție No. 252—1923 care luat la 16 Maiu 1923 pentru de 421000 și acces. 2% taxa de urmărire în total Lei 429428 execuțiunei de excontentare în favorul statului că impozit de 6% după salarii cifra afacerilor și provent contra lui firma Iosif Klein angrozist locuitor în Petroșeni.

Mobilele este cuprinse:

1. 1 buc. automobil No. 28 Dev. în valoare de Lei 150000
2. 5 buc. cai roși și negri 5—8 ani, à Lei 5000 Lei 25000
3. 3 buc. trasura de pover à 8000 Lei 24000
4. 1 buc. trasura personal (hintó) Lei 3000
5. 30 buc. butone 500 lit. à 750 Lei 225000
6. 5 buc. masa de biliard à 4000 Lei 20000
7. 1 buc. cassa de Wertheim . Lei 60000
8. 6 buc. masa de scris à 1000 Lei 6000
9. 1 odai mobilele de bărbăți . Lei 25000
10. 3 prăvălie mobilele Lei 150000
11. 1 buc. mașina de scris Lei 15000
12. 1 odai mobile de salon Lei 25000

Total Lei 525500

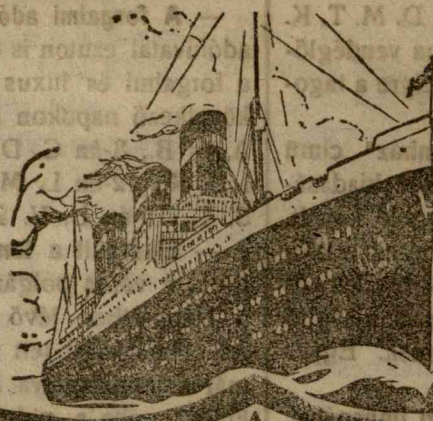
Mișcătoarele cuprinse cu această ocaziunea prețuit cu 525500 Lei și anume mobilele se vor vinde prin licitație publică.

Terminul de licitație 19 Iunie 1923 a. m. la ora 10 la casa executantului, unde se va pleca subsemnatul agent de urmărire dela Perceptoratul Petroșeni. Pe această licitație cumpărătorii se invita cu acea observare, că mișcătoarele în ord. conf. §. 27 legea din 1908; din partea celui mai mult pronunțător au se fie plătite momentan în bani gata și că în caz de lipsa acestuia mișcătoarele se vor vinde și sub prețul estimator. Intrucât mobilele, care cad sub licitație sau cuprinse și supracuprinse și în favorul altora și acestora au asigurat dreptul de excontentare asupra acestora această licitațiune în baza §. 27 legea din 1908 se va efectui în favorul lor.

Perceptorator de circumscriptie Petroșeni, la 4 Iunie 1923.

140 1-1

Alexandru Ioja, ag. de urm

“LEVIATHAN”

gőzös

59956 brutto reg. tonna.

A legmodernebb, legnagyobb óceánjáró luxusgőzös.

A tőke, a tudomány és leleményesség legmagasabb teljesítményének megtestesítése ez a csodahajó. Összehasonlíthatatlanul kényelmes minden osztálya.

Első útja

New-York felé

1923 július 17-én,

azután aug. 7-én és 28-án és így tovább minden három hétben Southamton és Cherbourg-ból. Felvilágosítás kapható az alábbi címeznél.

Bréma—Amerika

között

a leggyorsabb és legkényelmesebb az utazás az United States Lines pompás amerikai kormányhajóival:

„Gheorghe Washington”, „President Roosevelt”, „America”, „President Filmore”, „President Harding”, „President Arthur”.

Előnyös alkalom áruszállításokra.

Hajójegy, pénz, amerikai okmányok beszerzése végett és az amerikai vizum megszerzéséhez díjtalan tanácsadással szolgál a romániai vezérügynökség

UNITED STATES LINES

(amerikai állami vonalak)

„MERKUR”

123 4

Temesvár

Hunyadi-utca 8.

Bukarest

Calea Moșilor 51.

Czernowicz

Lilligasse 15.

Kérjen prospektus és hajólista számot.

ZONGORA

megvételre kerestetik.

Cim a kiadóhivatalban.

Kitűnő, izletes házikoszt

kapható hához hordva vagy háznál
Deva, Str. Cuza Voda (Székely-u.) 20.

Monopol bélyegzéssel ellátott

Öngyújtók

nagyban és kicsinyben, jutányos áron kaphatók V. Laufer könyv- és papirkereskedésében, Deván.

Külföldi gyártmányu

RUHASZÖVETEK, CIPŐK

ugyszintén

gyarmat- és divatáruk, kalapok stb.

a legjutányosabb napi áron.

Nagy raktár 1921. évi
tengeriben.

Textiláruk.

Juta- és
papirzsákok
bármily mennyiségben

COOPERATIVA „DACIA”

fogyasztási szövetkezet Deva.

311 14-52